

Lahemaa rahvusparki turismimarsruutide mõttekoda

16.02.2017

Päevakava:

- *Kohalike teenuste täiendav kaardistamine
- *Arutelu marsruudi fookuse ja kriteeriumite teemadel
- *Edasise tegevusplaani paika panemine

Protokollija: Kerli Kõue

Koosolekul osales 27 inimest, nimekiri lisatud manusena

Kokkuvõte

Koosoleku avas Enri Uusna ning seejärel tutvustas Maret Vildak Keskkonnaameti eeltööna tehtud Lahemaa kaarti, kus on kaardistatud erinevad vaatamisväärsused, telkimisplatsid, muuseumid, majutused, turismitalud jms. Kaardil on kasutatud värvikoodi, et erinevat tüüpi teenuste võrgustik (potentsiaalne kaardikiht) hakkaks välja joonistuma. Koosolekul viibijad käisid üksipulgi kaardi juurest läbi ja lisasid omapoolsed täiendused. Jäeti õhku ka võimalus veel jooksvalt lisaks kaardistada.

Järgnes arutelu, mille käigus otsustati marsruudi kriteeriumid:

- Marsruut on kogukonnapõhine ehk kaasaks Lahemaa külad;
- Marsruut toob tulu pigem kohalikele loodusturismi ettevõtjatele, mitte suurtele mittekohalikele turismifirmadele;
- Marsruut on peasjalikult suunatud auto-, jalgsi-, ja jalgrattaturistidele;
- Marsruut peab arvestama ka piirkonna taluvuspiire.

Marsruut ilmuks elektroonilisel kujul interaktiivse kaardina, kus:

- Teenused ja objektid on grupeeritud liigiti kaardikihtideks; võimalus filtreerida;
- Kuvatud on informatsioon teenustest;
- Kuvatud on ka iga küla esindusisiku kontaktid, kes on võimelised turiste edasi suunama kohalike teenuste ja objektide poole;
- Iga küla osalemine on vabatahtlik ning vastavalt koormusele võib iga küla end tulevikus marsruudile või marsruudilt välja lülitada.

Tuleb eristada ka teenusepakkujad, kes on valmis iga kell kliente teenindama. Kes kogu aeg külalisi vastu võtta ei taha, nende info oleks pigem juba külade esindusisikute vahendada.

Külade marsruudis osalemise soovi ja esindusisikute väljaselgitamiseks on vaja teha veel kaardistustööd. Koosolekul astusid üles inimesed, kes olid valmis võtma erinevate Lahemaa piirkondade kontaktide otsimise eeltöö enda peale:

- Pärispea – Linda Metsaorg ja Eru Lahe Rannarahva Selts;

- Pedassaare ja Natturi – Kauri Kivipõld;
- Käsma – Aimar Kask.

Oodatud on ka vabatahtlikud teistest piirkondadest, kes aitaks välja selgitada oma piirkonna külade valmisoleku marsruudil osaleda ning ka esindusisikud.

Keskkonnaamet tegeleb koostatud füüsilise kaardi digitaalsele kujule viimisega. Märtsis-aprillis tuleks teha veel üks selle teema kokkusaamine.

Erinevad mõtted arutelu käigus

L. Metsaorg – marsruudid võiksid olla teemakohased.

P. Sarapuu – äkki teha hoopis marsruudid kõigepealt ja siis hakata nendel radadel viidastama erinevaid asutusi, vaatamisväärsusi jne. Eurovelo marsruut.

K. Jürgens – marsruudid võiks olla teemalised, näiteks geoloogia matk. Kas külakeskused, rahvamajad märkida? Samuti peaks kõik hetkel kaardile kantud asutustelt üle küsima, kas nad soovivad olla kantud marsruudile.

T. Neljandik – alustada võiks sihtgrupist. Vaimustav mõte, kui on olemas külagiidid. Aga see peab olema enne külas läbi arutatud, et kohalike elanike ja soovidega vastuollu ei lähe.

R. Meimer – Liigitada liikumisvahendi järgi, kas bussiga, jalgsi, rattaga.

J. Saar – 1. mai on avatud talude päev, maaturismi info kaart. Kaart võiks olla selline, mida iga huviline ise saab paika panna, kus oleks kirjas talud jms asutus, kus mis temaatikaga tegeletakse, kas on 24/7 avatud või peab eelneval kokkuleppel vaid.

K. Linno – algne idee oli, et kohalikud inimesed saaksid rohkem kasu loodusturismist, mitte suured turismiettevõtted. Et iga küla ja lähtudes läbi külade, et oleks külades infotahvlid ja kohalikud, kes vajadusel giidiks. KÜSK'ist taotleda raha, et see üle Lahemaaline kaart teha EV100 raames. 15000 eur. Oleks nõus ise seda vedama – projekti kirjutama, külade poolelt.

K. Kivipõld – Turist tahab ehedust. Iga küla ette infostendi asetamine võtab eheduse ära. Sobib siis, kui küla seda tahab. Kui küla aga ei taha...

M. Vildak – Külade asukoht viia elektroonilisele kujule. Hetkel pole ka meil külade kontaktisikud kaardistatud. Aga soovituslikud marsruudid võiks sealjuures ikkagi olemas olla, huvidest lähtuvalt.

A. Paulus – kui kaardistada erinevad teemad, objektid eri värvi, siis huviline saab kaardirakendusel sisse lülitada vaid teda huvitava temaatika. Top 10 Lahemaa, 1-2 päeva Lahemaal marsruudid jne.

K. Kivipõld – On meie soov, et külasid, talusid ei ummistataks üle. Eheduse koha pealt veel üks näide. Käsma näiteks on ehe, aga on üles ehitatud nüüd turismile. Pole enam „see“ Käsma“.

A. Paulus – Aga see ongi nüüdne eesmärk. Et „jāme ots“ oleks siiski kohalike, mitte Leedu turismifirmade käes.

M. Vildak – Oleks vaja, et lisaks eri värvi kaardikihtidele peaks kaardil olema võimalik leida ka kontaktisikuid. Ja marsruudi osaks olevad külad peaks olema ise ka nõus olema osaks sellest marsruudist.

A. Paulus – Ka turisti jaoks võimalik keelevalik peaks olema kajastatud lisaks kihtidele ja kontaktisikutele.

M. Vildak – Kuidas korraldada, et läbi rääkida, mida külad tahavad üldse. Ja kes on küla esindaja ja kuidas seda otsustatakse? Need, kes tahavad end üles anda, andku märku ja saatku Keskkonnaametile oma kontaktid.

K. Linno – Olen valmis projektiga tegelema külade poolelt.

M. Vildak – Võiks planeerida, et siis järgmise aasta turismihooajaks saaks marsruut valmis.

L. Metsaorg – Oleme valmis Päriseal eeltööd tegema, et leida külade kontaktid ja need inimesed/talud, kes on võimelised ja huvilised oma küla või oma talu ja tegemisi tutvustama.

R. Roostalu – Praegusel hetkel ütlen 90% kindlusega, et Eesti Maaülikooli toel tuleb Viinistule praktikabaas tudengitele. Tekkib turismipakett, mille käigus on turistil võimalus tutvuda loodusobjektidega kohalike giidide saatmisel. Tegevuse mõte on avada võimalikult palju aedu ja maju, et just see kogukonnaliige ise saaks oma töötunnid ja kasu.

M. Vildak – Tundub, et me oleme kõik ühel meelel, et tuleb nn „kogukonnaturismi marsruut“.

L. Metsaorg – on olemas inimesi, kes tegelikult täitsa soovivad, et neid külastatakse.

K. Kivipõld – On kolm taluvust: loodustaluvus. Kogukonna taluvuspiir. Turisti enda taluvuspiir teiste turistide osas. Kuidas me suudame tagada, et neid piire ei ületata?

A. Paulus – Interaktiivsus ongi võti, et marsruut ei ole kivisse raiutud ning talu saab end sellest välja lülitada. Ja lisada ka info, kui on vaja ette teatada.

J. Saar – ei ole veel mõtet muretseda, et suured hordid hakkaksid järsku kohale tulema mõne talu õuele. On optimistlik uskuda, et mõni väike koht nüüd sellest interaktiivsest marsruudikaardist elu sisse saab. Võib minna kolm aastat enne, kui mõni selle olemasolust teada saab.

K. Kivipõld – Käesoleval aastal on juba (Käsmu) kogukonna taluvuspiiri proovile pandud. Ühe konkreetse kohaliku maa peale tuli selline turistide mass, et inimene ei saanud oma parklale ligigi.

M. Vildak – meie koostatud marsruut ei ole plaanitud teha suurtele bussidega turistidele. Meie probleem on just see, kuidas väike seltskond jõuaks punktist A punkti B. Aga me ei välista ka bussituriste.

R. Roostalu – Sihtgruppide uuringud on näidanud, et isegi divid autoturist ongi kõige sagedam Lahemaa külaline.

L. Metsaorg – Koolide kevadised ekskursioonid Lahemaale on alati pannud mõtlema, et kihutatakse bussiga Lahemaale tiir peale ja järgmine kord enam ei tahetagi tulla, sest „oleme

Käsmus käinud, oleme Võsul käinud“ jne. Võiks töötada välja vanuseastmetele vastavad marsruudid, mis on seotud õppekavaga.

M. Vildak – Seda kõike saab ka kaardil kajastada.

A. Kurepalu – Viimasel ajal on ilusate koduaedade teema popp. Järjest rohkem tahetakse näha, milline on üks tavaline eesti kodu. Karla küla on hea eeskuju, kus on neli aeda, mida on kõiki ka tutvustatud. Ja väikesed grupid heameelega sooviks Lahemaa aedu külastada ja on ka inimesi, kes tunnevad huvi selliste aedade vastu.

M. Vildak – Ka Lahemaa 45 juubeli raames oli kodud teemaks.

Tekib oht, et kui on virtuaalsel kaardil iluaed kirjas ja turist vaatab seda kaardilt ja tuleb helistamata kohale, astub ilma kokkuleppeta hoovi sissegi.

I. Mets - need talud kes tahavad, et neid külastatakse ja siis on üksikult üleval. Kõik, kes on oma ukseid lahti teinud (reklaaminud), siis ei tohigi ennast nn „üles anda“.

K. Linno – Interaktiivsel kaardil tuleb eristada need, kes on valmis 24/7 valmis inimest vastu võtma ja neid, kes pole. Kui pannakse silt üles, siis pigem peaks. Kes siiski kogu aeg inimesi vastu ei taha võtta, siis nende kontaktid on vaid kohaliku külagiidi käes olemas ja siis tema saab vajadusel vahendada.

T. Jäetma – kus see projekt kajastub. Puhka Lahemaal??? Ka liikumisinfo peaks olema kodulehel olemas, et inimene oskaks orienteeruda paremini. Või, et soovitaja/giid teaks infot.

T. Neljandik – kes on valmis osutama nn taksoteenust. Et kui inimene tahab punktist A, punkti B minna, aga vahepeal soovib kuskil rajal või talus käia

M. Hagen – Kuidas suunata kui eratee silt on ees? Kas me seda infot peame ka jagama, et kus need kohad on. Kaardil on neid ju palju.

A. Paulus – külastaja meelespea on olemas.

T. Jäetma – märk on põhjusega pandud ja järelikult ei tohiks turist ikka edasi minna.

M. Vildak – Missioon on koorunud. Mis sammud me edasi võtame?

1. Interaktiivne kaart kujundada meie praegusest kaardist.
2. Lahemaal kokku 68 küla. Poolikute küladega on 72. Kas kõik külad on teovõimelised? Küladesse on vaja infot saata, et nad üles annaks end ja oleks vaja teada, mis infot me neilt tahame ja mis marsruute saaks nendega siduda. Linda võtaks Pärисpea piirkonna, Käsmu piirkonna võtaks Aimar Kask. Kauri võtaks Pedassaare ja Natturi.

K. Kivipõld – Kaisa võiks rahastuse nimel ettevõtjatega ühendust võtta.

K. Linno – Hea oleks, kui KeA ka mingi rahalise sisendi annaks. Projekti sisse ei pruugi muidu mahtuda interaktiivne kaart. Marsruut oleks hea kingitus EV100 raames, kui see valmis saab.

A. Paulus – kevadeks saaks valmis kaardirakendus ja väljaprinditav PDF versioon.

K. Kõue – Tasuks teha ka filtreerimissüsteem, mis lihtsustaks otsingut.

K. Linno – aprilli lõpus tuleb lasta projekti idee. Kui saavad raha, siis käivitub alles septembris.

T. Jäetma – Kui palju külasid Lahemaal on?

K. Linno – 64 või 68. Kõigi nendega tuleks ühendust võtta. Märtsis või aprillis peab saama veel ühe korra kokku. Interaktiivse asja hind määrab ka asja kulgemise.

M. Vildak – Märkida kaardil veel wifi, pangaautomaadid jms. Töötada välja interaktiivne kaart. Saada korra kokku märtsis-aprillis. Eesmärk jõuda EV100 ajaks valmis.

A. Kurepalu – Kuidas hoida turiste kauem kohapeal, et kohalik rohkem raha oma tasku paneb: Majutuskohtadel tasuks mõelda mitme päeva marsruute, minimaalse tekstiga, mida saab siis omavahel kombineerida külastajal. Tuleks mõelda, mida ta saab jalgsi teha, aga isegi rohkem orienteeruda rattale. Mida rohkem ta kohal on, seda rohkem ta toob raha sisse. Kindlaimad kohad on turismitalud või hotellid, kus on keegi kogu aeg kohal. Tekste on lihtne koostada, kui sa ei kasuta väljendeid, nagu „võrratu“, „hämmastav“ jne.

J. Saar – Mina ei ole pand end kaardile, sest ma ei tahagi, et mulle pidevalt keegi külla sõidaks.

M. Vildak – See ongi enda otsus ja keegi ei pea turismimarsruudi külge oma käsi raudu panema.